

Anyuth ye lac/dac looi tēnē yaan ərɔt looi tēnnē kɔcdit/raandit ɣɔnlany

Dinka | Thuɔŋjǎŋ

Yeenjō ee yaan ərɔt kɔcdit/raandit ɣɔnlany?

Yaan ərɔt looi tēnnē kɔcdit/raandit ɣɔnlany ee tēwēn cennē luui nē yītārnet ago kǎŋ tuɔɔ, gāt ka ɾɔm kǎwēn rac apei tēnē pīir ka pialwēi banjē miöl ē raandēt wēn nɔŋ ruun kaa 18 ka raan wēn ŋuǎn nē run.

Yen alēu bī ɾɔt ya looi nē social media yic ka guō ō tē tēdē t de ɣɔnlany yic ka luɔi de kǎŋ ē luui karaba (electronic) yic ka akutnhom de ɣɔnlany yic. Yen alēu bī yic ya nan kǎ ye tuɔɔɔ, kǎ ye lueel, kǎ ye tuɔɔɔ nē imeelic, wēl ē tuɔɔ, jam/buro ɣɔnlany, livestreams (kǎŋ ē la ɣɔnlany), memes (nyooth kǎŋ ē ciɛŋ), athuɔɔ ku Bīdiōō.

Yeenjō lēu b ya looi?

Na tō raandēt ke jam nē kērac, ke yī guɔ lac/dac rac piōu ka rɛɛc ē piōu, ka yīn aciī wēlken luel keek nhiaar, yīn lēu ba takatiik puɔlic looi ciɥmen wēērē yic de ɣǎn ke cōkpiny nē telepun/kompiōtar yic ka akuēn ɣɔnlany ago rōmpiny tekic tēnnē keek.

Na tō kēdǎŋ ke rac apei, yīn lēu ba kǎk yaan ē kɔcdit/raandit ɣɔnlany luel ago cɔk nyieiē tēnē ɣǎn ke social media yiic, luɔi ɣɔnlany ka akutnhom peei.

Na tō luɔi ɣɔnlany ka akutnhom peei ke cīn kē kony, ke aguiēr eSafety alēu bī keek lēk bīk nyaai yen kēɛc wēn ciɥmen bī nan riǎk ē guōp apei nē guōpdu yic ka pialwēi ē biǎk miöl. Kēnē anɔŋɔc kǎ ye kɔc cɔk dier apei wēn ye lɔtuenj ka ɣeet tēnē aciēēk rac apei, ciɥmen riǎk ē piōu, riōōc ka dhiēēu.

Kuɛɛr benēke yaan ē kɔcdit/raandit ya luel thīn

1. Lōm wēl ke cǎāt ēyen nyuoth

Yīn bī wīc nē wēl ke cǎāt bī yen nyuoth ēkē cī ɾɔt looi ku ēloi ɾɔt tēno, tē cīn yen tak ba kēdǎŋ rac guɛɛl tēnē akutnhom peei, aguiēr ē eSafety ka bolīth yiic.

Kǎ wīc ba keek thuuric ka ba biǎkdu tōōu nē telepun/kompiōtar nyin

- Wēt ye kēdǎŋ luel ka nyooth
- Ade user profile de raan wēn tɔc kēnē, gāt ē agenyeer kōu ka cī yen ɾɔm/tekpiny agenyeer kōu
- Akōlniīn ku thaa ē toocē kēdǎŋ, gāt ē agenyeer kōu ka cī yen ɾɔm/tekpiny agenyeer kōu
- Luel rin alɔŋ/biǎk ē toc yen thīn, wet ka app
- Ade ɣɔnlany address ē wɛpthait ka cōk (URL)

2. Luël keddänj rac apeï

Guelë keddänj rac apeï tennë luçi yonlany ka akutnhom peeï wën ye luui në toocë känj, gät tädänj ke röm/ tekpiny - yin lëu ba anuët de guel/luël balak de kä röt dac looi yök tennë **Ade Anyuuth ë eSafety**. Kënë ee kuer pucllic aluöt bin keddänj wën rac apeï ya guo lac/dac nyaai.

Na tö keddänj ke ye läät/yaan rac apeidit ku görë atëet yiic löönj/gaanun ë yaan kōcdit/raandit yonlany, ku luçi ka akutnhom peeï yonlany acië kōr bi yen nyai, yin alëu ba yen laa luel tennë eSafety wënë athördan thiönj yiic yonlany (online form), atö **[eSafety.gov.au/report/forms](https://www.esafety.gov.au/report/forms)**.

Atëet yiic löönj ë yaan raandit yonlany wëtde yiic lön keddänj ee cë looi kënjic bi këracc apeï looi ku yen ee riöc lön këracc abi röt luöi, ruöm/buci ka lui këracc apeï.

Yok abi yin thiëc kë ben nyuuth ë yaan raandit yonlany, ku ëya lön yin acë nanj balan ca looi tennë alnj/ biäk kënjic ka akutnhom peeï tēwën looi yen rot thine.

eSafety alëu bi kony alnj nyiei keddänjrac kënë ku annj riel apeï bi karama looi tedä ke luçi karamat awuöc tennë aguiër, akutnhom peeï ka raan wënë looi yen tēna keek akëc keddänjrac kënë lac/dac nyai.

Yin ëya alëu ba yaan/buci luçi balak tennë bolith. Kënë ee kë thiekic apeï tennë raan ë yi riääcic, ka anindu ka määthku riääciic.

3. Gölwei bāk cië ben rōmpiny

Duk kāk ë raan kënë ben bērnhiim. Waar känkun muōny alnj telepun/kompiötar tedä ke akuën/ yōndun yonlany keya yin acië wël ë gät agenyeer kōōu, känk cī tuoc punjic, känk ë tuoc agenköu tennë keek aci ban tñj. Yin alëu balui alnj känk yee in-app në dhääl yiic, miët tedä ke guör raan kënë wei ka akuën/yōnden yonlany.

Na tö raan njic ke cë kuënybei ke bi luöi yaan kōcdit yonlany, yin alëu ba balak luel tennë aguiër ë eSafety ye rienken, tēna keek aci yin thiëc ba keddänj kënë looi keya ku luçi yonlany tedä ke akutnhom peeï wënë këc kuony looi.

4. Yökë kuony kōk

Njic ka kuony tennë raandët wën cī yök në yaanrac yonlany alëu bi kēdit lëu bi dhuruup bëi. Lōōm muök ë pialwëiku ku jamë tennë raandët wënë cī yin gam/döoc piōu apeï alnj keddänj cī rot looi kënjic. Yin lëu ba jam ëya tennë raandët bi yin lō wëëtnhom ku kuony ë luçi.

Wëetnhom ku loilooi kuony

Aguier ë Beyond Blue

1300 22 4636

beyondblue.org.au

Wëetnhom ye looi telepunic ku jamë/buro yonlany atöthün akölbak, akölrüec tënë kuat ë ruun ku kuat käjör ebën.

Aguier ë Lifeline

13 11 14

lifeline.org.au

Wëetnhom ye looi telepunic ku jamë/buro yonlany atöthün akölbak, akölrüec tënë kuat ë ruun ku kuat käjör ebën.

1800RESPECT

1800 737 732

1800respect.org.au

1800RESPECT ee gem ë kuony në thee kaa - 24, abec/apath ku aguer käj pialwëi mony, wëetnhom ku kuony tënë kuat ë yaan/buci ebën, anon yic yaan/buci anün ku yaan löm/guëc. Keek ëya alëu bik yin döör ke loilooi kök luthün alondun. Löör tënë 1800respect.org.au/languages ba wël/thön juëc laa yöke', wëet ku bidiöo töthün në thook kök.

Aguier ë QLife

1800 184 527

qlife.org.au

QLife ë gem në wëetnhom ku jal atoc tënë koc wënë nan kuat ë ruun kenë diäär ë röt nhiaar, röör ë röt nhiaar, nhiaar röör ku diäär, atöknyöt, queer (diäär ku röör nhiaar röt) ku/tedä ke intersex (atöknyöt). Telepun wëetnhom ee töthün gocl thää 3thëi ayet 12nhiäduur, akölrüec. Jamë/buro yonlany ee töthün gocl thää 3thëi ayet 12nhiäduur, akölrüec.

Kuony atöthün thuondun

Yuöp aguer ee Luci Gëeric ku Wëer thok atö **131 450** ku thiëc keek bik yä tuöm thok wek ë akutnhüm kuony tënë yin tedä ke kony yä ba balak luel tënë aguer ë eSafety. Ka neem wëphait atö tisonational.gov.au.

Kuony tënë pün tedä ke jamë laa rusirui

Yuöp aguer ë National Relay Service atö **133 677** tënë kuony ë teletypewriter (TTY) ku cööt röl ku thiëc keek bik aguer tön ë kuonykua yuöp tënë yin. Ka neem wëphait atö infrastructure.gov.au/national-relay-service.

Rëer ke wëi piol

Kuony kërac lac/dac tuöl thünë Australia, tënë ayä thää ë aköl, tedä kë wäköu:

Na piirdu ka pialwëi atöu kërac yic ku yin awic lac/dac kuony ke yuöp **Gueu/Töörüic (000)**.

Na yin aye tak ün ün rot nöök tedä ke luci-rot tetök keyi yuöp telepun kuony piir atö **13 11 14** ka yuöp Suicide Call Back Service atö **1300 659 467**.

Thön/wël kök

Të gör yin wël/thön kök tennë **adult cyber abuse** ku käj ë luci atö **maac käk röt looi ebën**, neem eSafety.gov.au.